
Håkan Jonsson (Hovedindlæg)

Fru president! Jag vill tacka för att vi från SPR, Samiskt parlamentariskt råd, kan närvara här. Det har varit mycket intressant att lyssna på alla diskussionerna. Vi ser bara fram emot att vi i framtiden ska kunna ge avtryck också i utskottsarbetet.

Jag representerar alltså SPR, och på era skyltar står det Norge. SPR, Samiskt parlamentariskt råd, är Sverige Norge och Finland. Det är 21 folkvalda från de tre länderna som sitter i ett råd och har möten regelbundet under året. Eftersom samerna är ett folk i fyra länder är även Ryssland representerat, men de är inte fasta medlemmar utan har permanent deltagande, vilket innebär att de kan lyssna och vara med i debatten men inte rösta. Eftersom Sverige är ordförandeland från oktober i år och 18 månader framåt är det jag som är president eftersom jag är sametingets styrelseordförande i Sverige.

SPR jobbar med gemensamma samiska frågor som gäller mark och vatten, kultur och språk. Man skulle kunna säga att SPR är som Nordiska rådet fast i mindre skala. Aktuella frågor i dag är att vi håller på att etablera ett fast, gemensamt samiskt språkcenter, Giellagáldu, som i dagsläget är ett interregionalt EU-projekt men som från och med augusti ska bli permanent. Här ser vi om vi även i framtiden kan få stöd från Nordiska rådet i detta viktiga arbete. Det samiska språket är i vissa delar väldigt svagt. Jag tänker då framför allt på de sydsamiska områdena.

Andra viktiga frågor på vår agenda är Nordisk samekonvention, som är en konvention mellan Norge, Sverige och Finland som planeras vara klar 2017. Den är ett otroligt viktigt dokument för utvecklingen av samisk näring och

kultur. En annan fråga som rör nordiskt arbete är den svensk-norska renskötselkonventionen, som en arbetsgrupp från sametingen i Sverige och Norge har jobbat med under ett år. Man har haft mandat att få den klar under hösten 2013. Nu har det visat sig att vi sannolikt behöver längre tid, och vi hoppas att vi får stöd från regeringarna i Sverige och Norge för att förlänga arbetet åtminstone fram över våren 2014.

Nu har jag tagit upp lite grann om sådant som vi jobbar med som är positivt. Pedagogiskt är det kanske inte så bra att också ta upp det negativa, men jag måste ändå beröra sådant som vi ser med stor oro på, och det är de exploateringar som sker i de samiska traditionella nordliga bosättningsområdet. Det som är kanske mest aktuellt i dag är gruvexploateringar. När vårt traditionella livsmönster med näring och kultur vägs mot västerländskt resursutnyttjande får vi i de flesta fall stå tillbaka.

Arbetsstillfällena och ekonomisk tillväxt i all ära, men den samiska kulturen har svårt att hävda sig i storsamhället. I och för sig får vi en del ekonomiskt stöd. Vi kan få interimisersättningar för de olika intrång och problem som samisk kultur och näring åsamkas, men man ska komma ihåg en viktig sak, nämligen att inga pengar och ingen ekonomisk ersättning kan vägas mot förlorad samisk kultur. Den samiska kulturen står i dag och vacklar med alla de problem som faktiskt finns. Därför vill vi se att Nordiska rådet i framtiden tar politiska beslut och arbetar för att ta hänsyn till den samiska kulturen och näringen i framtiden.

Detta tror jag på. Jag har under de här två dagarna upplevt det väldigt positivt. Jag tror att det kommer att bli bra för oss samer och även för övriga storsamhället, för vi behövs tillsammans.

Tale nummer

287

Type

Hovedindlæg

Ekstern taler

Håkan Jonsson

Speaker role

Præsident Samisk parlamentarisk Råd

Dato

31.10.13 12:28

